

SURINAAMSCHÉ COURANT.

No. 77.)

DINGSDAG

SEPTEMBER.

(A^o. 1828

P A R A M A R I B O.

Naams de President van het Gemeente Bestuur wordt ter kennis der Ingezetenen dezer Kolonie gebracht dat Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, bij resolutie van den 16ten dezer maand No. 590 verklaard heeft te heruuten in de navolgende Kommissien door het Gemeente Bestuur, in dato 28 Augustus II. op de daarbij verineldde Heeren uitgebragt, als:

1. Tot de Kommissie van de Weeskamer, de Raad van het Kollegie tot de Zaken der Nieuwe Wees Curateele en Onbeheerde Boetels Kamer, den President van het Bestuur voornoemd, en de Raden E. J. VAN DEN BERGH en D. M. SANCHES, als Plaatsvervangers de Raden . . . . . en G. C. B. WEISSENBRUCH, en tot Scriba, den Eersien Kommissie R. GOLLENSIEDE.

2. Enz.
3. Dat voorts door Zijne Excellentie ingevolge voornoemde resolutie, gemaekt is besluit in de benoeming door het Gemeente Bestuur van den Heer J. de VRIES SIMONSON, tot Wijkmeester van het Wijk bekend onder La. C. hebbende genoemde Heer J. de VRIES SIMONSON, de tot deze betrekking wettende Eed. op heden in handen van den Heere President van het Bestuur voornoemd afgelegd.

Paramaribo den 1ste September 1828.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur. WENTHOLT.

O V E R L E D E N.

Gedurende de maand Augustus 1828.

Den 4e., de vrije *Elyse van Smit*, oud 70 jaren.

Den 5e., den Wel Edele Geest. Heer *Fransiskus Johannes Anthanasius*, oud 39 jaren.

Idem, de Eerzame Kaptein *Klaas Vlesman*, gevoerd hebbende het Nederl. Bril. schip, genaamd *Amsterdam*, oud 50 jaren.

Den 6e., de Wel Edele Geest. Heer

Mr. *Gerrit Jan van Wijhe*, oud 51 jaren
Idem, den Wel Edele Heer *Hendrik Martinus Bakker*, oud 40 jaren.

Den 7e., den Heer *Jan Diederik Dykman*, oud 68 jaren en een maand.

Den 8e., den Heer *Thomas Bassano*, oud 65 jaren.

Den 11e., *Barbara Gertruida Wolff*, dochter van de Weduwe J. A. Swaen, geb. *Juliaans*, oud 31 jaren en 7 maanden.

Den 12e., den Heer *Jacobus Deij*, oud 27 jaren.

Idem, den Wel Edele Geest. Heer *Jan Janssen Benuwer*, in leven Lid van de Regbank van kleine Zaken, oud 34 jaren.

Idem, *Johan Christiaan Coenraad Kreps*, oud 55 jaren.

Den 17e., de Eerzame Kaptein *Pieter Carel Staghouwer*, gevoerd hebbende het Nederl. Schip *de jonge Lodewijk Anthony*, oud 61 jaren.

Den 21e., Mevrouw *Christina Paul*, dochter van Mevrouw *Carolink Link*, oud 18 jaren en 8 maanden.

Den 22e., de Wel Edele Geest. Heer *Frederik Andreas Kuhn*, Ridder der orde van de Nederlandsche Leeuw Chirurgijn en Chef Zijner Majestats troepen alhier en Medicinas Doctor, oud 46 jaren.

Den 25e., de vrije *Dahessa van Eruij van Catharin van Wyne*, oud 46 jaren.

Idem, *Johanna van Aminba van Diegetie*, bij den Heiligen Doop genaamd *Johanna Francina*, oud 70 jaren.

Idem, Mevrouw *Constantie Mouchel*, oud 55 jaren.

Den 26e., de Wel Edele Heer *Johan Hendrik Menke*, oud 73 jaren 2 maanden en 9 dagen.

Den 28e., de vrije *Anajo Carolina van Kroos*, oud 47 jaren.

Den 29e., de vrije *Bebb van Meijen*, oud 24 jaren.

GOTTENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de *Hollandische Courant*.

F R A N K R Y K.

PARIS den 10 Junij. Eergisteren hebben de gewone processie plaats gehad. Z. M.

heeft die van St. Germain l' Auxerrois, te voet gevolgd; alles was even prachtig uitgedoscht en in de nabijheid der Tuilerien waren vele troepen onder het geweer. — De plegtigheden zijn rustig afgehoopen en de menigte schijnt alom een betamelijken eerbied te hebben betoont.

— De portugeesche minister alhier, de heer *de Barbosa*, heeft officieel verklaard, uit hoofde van de jongste gebeurtenissen in Portugal, en ter handhaving van de regten van Z. M. den Keizer *D. Pedro*, alle gemeenschap met het tegenwoordig bewind te Lissabon te hebben afgebroken. Zekere zich noemende ridder *de Menares* heeft zich daarover beklaagd; deze daad van den heer *de Barbosa* aangemerkt als eene verraderij, ten aanzien van zijnen wettigen Koning *D. Miguel*, en verlangd, om als portugeesch zaakgelastigde te worden erkend en in het bezit te worden gesteld van de papieren en bescheiden der legatie. — Men verneemt niet, dat tot dus verre van wegen de regering op de aanvraag van den ridder eenig antwoord is gegeven.

Terwijl de berigten uit Lissabon tot den 25sten Mei, van eene onpartijdige zijde ontvangen, het als vrij zeker stelden, dat de troepen, die de constitutionelen van Oporto te gemoet getrokken waren, zich eerlang bij dezelve zouden voegen, verzekeren de monarchalen hier te lande bij voortdurend, dat de Miguelisten naar alle waarschijnlijkheid den opstand van Oporto zouden verwinnen, en alzoo het alleenheerschend gezag van *D. Miguel* vestigen. Hun dagblad verzekert heden berigten uit Lissabon te hebben ontvangen tot den 28sten, als wanneer het herstel der constitutionele orde van zaken te Coimbra (volgens de tijdingen over Engeland aangebragt) aldaar bekend is geweest. Het meldt echter den inhoud niet, maar bepaalt zich bij de verzekering, dat dezelve voldonde is. [De tijdingen van genoemd blad, de portugeesche aangelegenheden betreffende, worden in Engeland als ten opzichte van ons voorgedragen] — Tot dus verre schijnt men geene latere tijdingen uit dat oord dan van den 23sten te hebben erlangd.

N. E. D. E. R. L. A. N. D.

Amsterdam den 17 Junij 1828.

Een blik op Europa in 1828.

Terwijl men overluid verklaarde dat omwentelingen met den persoon van Napoleon waren te niet gedaan, stichtte het H. Verbond, hetwelk ten oogmerk hebben om aan die omwentelingen, hunne vertegenwoordigers voor altoos af te snijden, het hoofd te bieden. Men had den tijd als aan banden te leggen; maar tijd schortte zijn gang daarom niet. Nuur door den wijzer op het uarwenk af was als een nagel aan de doodkist van tegenwoordige oogenblik (*Si tu, quo*). de staatkunde zijn een aantal dingen nelijk; maar het onmogelijke blijft buiten bereik, even als voor allen. Het eene geslacht volgde op het ander; — de toestand alle landen werd nagegaan en gewikt. staatkundige mommerijen en verregaar dweepsucht en driftgeest van de radikalen Engeland; het October feest en het Auto Fe in Marburg, de Jakobijnsch Bonaparte'sche omzwervingen in Frankrijk waren stof voor geheime nota's en voor ernstige raadslegingen van hooge bijeenkomsten. Na weliks was hier het vuur uitgebluscht, of brak daar weer uit. De revolution in Spanje, in Portugal, in Napels en Piemont geluid te kennen, dat of Napoleon geen. vertegenwoordiger was der omwentelingen, of deze niet te gelijk met hem waren ten ongebracht. — Nieuwe congressen ontstonden de zoo duidelijk uitgedrukte geest des vorderde ernstige tegengiddelen. In Napels en Piemont maakten Oostenrijksche soldaten in Spanje een Fransch leger een einde de omwenteling, en Portugal begon eene genomwenteling in het binnenste van het zelf gevormd. In dien tusschentijd, en om den spot te steken met al de maatregelen welke de staatkunde nam, brak, in eenige geten hoek van Europa, een opstand waarvan de belangrijke gevolgen zich ontwikkelen. De kunst van uitstellen of len (*temporiseren*), werd met eenmaal

hooge wijsheid verklaard; maar dezelve schart slechts voor een tijd den gang der gebeurtenissen, en elken dag, elk uur, brengt zij juist daardoor die gebeurtenissen nader tot hare laatste oogmerken. Zoo is het met de zaak der Grieken toegegaan. Als de kunst uitgeput raakt, doet de aard der zaken zijne tegelen gelden. De slag van Navarino is bevochten, het honderdwerf gevreesd, gewenscht, aangekondigd vertrek der Gezanten uit de hoofdstad van Turkije is daarop gevolgd; aan de boorden van de Donau staat een Russisch leger tot den strijd gereed, en alle toovercirkels door de diplomatie om zich heen getrokken, zullen den overtocht geenszins beletten.

Slechts een vlugtigen blik willen wij op den huidige toestand van Europa werpen. Door den slag van Navarino en het vertrek der Gezanten uit Constantinopel staan de drie Mogendheden, welke het traktaat van den 6 Junij gesloten hebben, in eene vijandelijke houding tegen over de Porte. Rusland heeft zijne legers tegen de grenzen doen optrekken; de Turksche Keizer brengt eene armee op de been, om zich te verdedigen. — Alles kondigt hier oorlog aan. Frankrijk verzamelt eene krijgsmagt; blijft te weten, of deze naar Algiers dan naar Griekenland zal trekken. Hieromtrant kan men slechts gissingen vormen. De Engelsche Ministers betreuren het Parlement de zegen van Navarino, en noemen, in hunne aanspraak aan den Koning, den Sultan den abouter bondgenoot van het Engelsche volk. Een geest, die men vergeefs zoude willen betwijfelen, van algemeene beweging en staatkundige bemoeijng, heerscht door geheel Europa. Bij de tegenwoordige omstandigheden, zal wel veroorloofd zijn de onderstelling aan te nemen, dat Rusland (door die omstandigheden zelve voort geholpen) op het punt is van het lang bevestigde plan tegen het Turksche Rijk uit te voeren en tot volkomenheid te brengen. Dat de uitvoering van dat plan de nitdrukkelijke noodwettigende goedkeuring zal meedragen van de andere Europeesche Hoven, is iets, dat elk geen mensch zal gelooven of onder-

stellen. En hieruit ontstaat nu de vraag, welke houling een iegelijk dier Europeesche Hoven in den ophanden zijnde krijg aannemen zal!

Wat Portugal en Spanje betreft, deze Rijken zijn, door hunne eigene twisten, door den staat hunner financiële middelen, van zelve onzijdig in dien oorlog. Op zijn best zoude zijn, uit hoofde van hunne zwakheid, tot eenig vertoon of afleiding kunnen dienstbaar wezen. Italië is geen rijk dat op zich zelf bestaat, maar een mengsel van mindere buiten eenig gewigt in de politieke schaal. Zwitserland heeft in het geheel geene staatkundige beteekenis, ten ware een oorlog wierl gevoerd aan deszelfs grenzen. De overige Staten van Europa zijn, van wege hunne staatkundige aangelegenheden of grondlegging, meer of minder geroepen, om deel aan den oorlog te nemen. Men behoeft slechts een blik op Constantinopel te vestigen, om dadelijk te zien, van welk hoog belang het voor iemand is deze stad in bezit te hebben, als ook het overig Europeesch Turkije, waarvoor de regering werkzaam en verlicht is, met betrekking tot den handel en de scheepvaart. Een ander blik op Engeland, staatkundige positie, zoo in Europa als in Azië, is mede genoeg, om deze Mogendheid voor den grootst tegenstrever van Ruslands oogmerken tegen Turkije te houden. En hierom zoude Engeland, in geval van oorlog, aan het hoofd wezen van eene anti-Russische Coalitie. Waaruit de veronderstelde Coalitie zoude gevormt worden, laat zich niet wel met juistheid bepalen, maar misschien wel gissen. Men houde wel in het oog, dat al hetgeen wij hier achriften, niet dan bij vooronderstelling, gezegd wordt.

Wil Rusland eenen oorlog tegen de Turken geheel ten einde brengen, in al deszelfs mogelijkheden, en zich bevestigen in het bezit der gemaakte veroveringen, zoo moet het van achteren gelekt wezen. Hier staat het bloot voor Oostenrijk en voor Pruisen. Een van dezen moet Rusland in zijn belang zien te krijgen, wil het den anderen in toon houden. Staken de Russische legers de Donau over, zoo is zwaar van bewijs, dat het zinn-

vanen verder wil planten dan de oevers van den Bosphorus. In dat geval is hij bevestigd van achteren gelekt te wezen. — Door wien, Oostenrijk of Pruisen? Dit zal misschien de Lezer gissen, zoo hij de positie der Staten en den gang der gebeurtenissen met eenige opmerkzaamheid heeft betracht. Het overige *Duitschland* zal zich dan aansluiten aan eene dezer beide magten. *Zweken en Denen* kunnen zich zelve geluk wenschen (in eenige opzichten, ten minste), dat de stroom der Russische legers van hunne grenzen, naar het Oosten, wordt afgewend; aan de andere zijde kunnen zij zich ter op voorbereiden, dat Engeland geene pogingen onbeproefd zal laten, om hen op zijne zijde te krijgen, daar zij, van wege hunne grondligging, tot eene afleiding kunnen worden aangewend. *Frankrijk*, dat door zijne geographische ligging kan afwachten den gang, welke de gebeurtenissen zullen nemen, zal vermoedelijk, tot op een alles beslissend oogenblik, onzijdig blijven.

Meer dan dezen wenk schijnen zulke *delicate* . . . . . aangelegenheden niet wel te gedoogen.

GEWENSGE BERIGTEN.

OVER DEN HANDEL.

De handel bevordert, zoo als wij, voor eenige dagen, eens laten, onafhankelijkheid, kennis en zedelijkheid, welke laatste echter niet anders is dan rechtvaardigheid. Zoo worden de drie grootste misgeboorten der vroegere eeuwen: slavernij, onwetendheid en abdeloosheid, dat is: ruwe wilkeken, door een magt bestreden, sterker en onoverwinnbaarder dan de vereenigde krijgsmagt van een geheel werelddeel.

Geen regering, hetuur kan bestaan zonder geld, en de meeste gouvernementen, hebben van tijd tot tijd den bijstand van den Baron *Rothschild* of zijne *Collega's* noodig. Het geld is de ziele van den handel en wordt door den handel verkregen: daarom behooren de gouvernementen dien te ondersteunen en te beschermen. Wij noch kan men hem niet geheel vernietigen, dan moet men zich zijnen vrijen loop, uitbreiding, verbetering, gezag en energie laten welgevallen; want het is ter handhaving der genoemde eigenschappen, dat

hij "zoodanige onderneming" in het vak kunst daartoe, als hem ten algemeene te en voor zijn belang dienstig schijnen; deze ondernemingen wordt zijn bestaan en meer bevestigd en opgeluisterd.

(Het vervolg hierna.)

ADVERTISSEMENT

Op autorisatie van het voorn Edell Collegie tot de Zaken, Nieuwe Wees Kurateele en Onbehe Boedels Kamer, zullen KURATORS voornelde Kamer, aan de Heeren MALMBERG, Az. en N. SOMV overgeven, een vierde aandeel van Boedel en Nalatenschap van Wijk E. PLANTEAU. Wed. A. MALMBERG Paramaribo den 20e September 182

Bij ongesteldheid van den Gekw.

Gew. Klerk

C. A. FISCO

Gekw. den Gew. Klerk

To bekomen bij den Ondergeteken Patent en Rapp Olij in Pullen (vaten); Boter; Stokvisch; zwart Scheepsbr Genever in Kanters en Kellers; Bier in halve Pijpen; Hout Thee Jood van 2 pond; alsmede Maasba en Snijf in Vlessen. — Voorts Lijne Linnen soorten; Osnaburgs do; Negerdoffel Waakeokken; Touwwerk; Breuwwerk; schergaren; Aardewerk; Kopere En voor Regenhakken; gelimede Groen en Journalen

H. P. VAN NABK

Geabsenteerd den Neger met namen aankomende den uitlandigen He G. VELDWIK, die genen welke zelf schuilplaats kan aanwijken of den leug brengen bij den Ondergete zal een goede beloning ontvangen

Paramaribo den 10e September

C. L. WEISSENBRUCH

Kapt. K. SPIEGELBERG de het Schip Paramaribo den 10e October zijn briften en de reis naar Amsterdam Paramaribo den 20e September